

gen er stoppet, og de containere med dele af kloranlægget, der allerede er pakket, er ved at blive pakket ud.

De anlægsdele, der er afskibet og som befinder sig i Bremerhaven havn, er af Ravi blevet stillet til side. Ravi har over for os bekræftet, at containerne vil forblive i Bremerhaven, indtil der har været forhandling mellem de parter, som er impliceret i handelen. Så længe containerne er i Bremerhaven havn, er der ikke noget miljøproblem. DS Industries har oplyst, at man vil arbejde for at finde en miljømæssigt sikker løsning på spørgsmålet om, hvor containerne skal hen.

Selv om kviksølv-sagen ser ud til at løse sig, føler jeg dog behov for et øjeblik at opholde mig ved sagens principielle og moralske aspekter.

Det er vigtigt, at vi lever op til forpligtelserne og ånden fra Rio. Vi skal undgå, at miljømæssigt uacceptable produktionsanlæg på grund af nationale miljøkrav flyttes til lande med svagere miljøkrav. Der skal ikke konkurreres på dårligt miljø.

I den sammenhæng synes jeg, at der er grund til at rose alle dem, der i den offentlige opinion har arbejdet for en løsning af denne sag. Netop det forløb, vi har været igennem, viser behovet for og betydningen af åbenhed og offentlighed. Det er baggrunden for, at det er utrolig vigtigt for myndighederne i et modtagerland at få fyldestgørende informationer om, at der er planer om at eksportere et utidssvarende og potentielt miljøskadeligt produktionsanlæg.

Det burde vi i den rige verden have en forpligtelse til. Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen om at overveje, om der kan laves en selvstændig informationsprocedure. Vi vil med en sådan informationsprocedure opnå, at de udenlandske myndigheder har et godt grundlag for at beslutte, om et anlæg kan tillades genopført i landet uden væsentlige miljømæssige problemer.

Formålet med en sådan informationsprocedure er at sikre miljømyndigheden i modtagerlandet fyldestgørende orientering om dels de miljømæssige forhold ved drift af anlægget, og dels de miljøkrav, som danske miljømyndigheder stillede, da anlægget i sin tid var i drift i Danmark.

Informationen skal gives af det danske firma, som ønsker at eksportere et udtjent produktionsanlæg, og omfatte informationer om de miljømæssige forhold, svarende til indholdet i en ansøgning om miljøgodkendelse. Informationerne videresendes til den kompetente myndig-

hed i modtagerlandet. Det er ikke hensigten at indbygge nogle egentlige restriktioner for eksport i lovgivningen. Det er klart, at en række juridiske spørgsmål skal afklares. Endvidere skal der foretages en afgrænsning af, hvilke produktionsanlæg der er omfattet, og hvordan man skal forholde sig til eksport af dele af produktionsanlægget.

Med hensyn til sagens internationale aspekter har jeg senest på det nordiske miljøministermøde i Tromsø den 15.-16. november foreslået mine nordiske kolleger, at vi i fællesskab arbejder for at indføre et internationalt retligt bindende instrument til at forhindre handel med miljømæssigt uønskede kemikalier og på sigt også produktionsanlæg. De internationale organisationer, hvor Danmark fremmer drøftelsen af problemstillingen, er især EF, UNEP, FN's bæredygtighedskommission, og verdenshandelsorganisationen WTO.

Den konkrete baggrund for de to forslag er væk, og derfor kan de selvfølgelig ikke gennemføres, som de foreligger. Der er heller ingen international retlig mulighed for at gennemføre dem, men regeringen er i høj grad indstillet på under det efterfølgende udvalgsarbejde at drøfte alle aspekter af denne konkrete sag, og hvad den giver anledning til af overvejelser. Jeg har selv lagt et konkret forslag frem, som jeg synes fortjener nærmere overvejelse, ikke bare i Miljøstyrelsen, men også i Miljøudvalget.

Peter Christensen (S):

Enhedslistens og SF's beslutningsforslag om hindring af eksport af kloranlægget fra Sojaka-gefabrikken er allerede blevet overhalet af tiden. En del af anlægget er allerede afskibet til Pakistan og står nu på kajen i Bremerhaven i Tyskland. Det pakistanske selskab Ravi Alkalis beslutning om at nægte modtagelsen af de kviksølvforurenede dele af klorfabrikken har skabt et problem for DS Industries og det pakistanske selskab.

På grund af den nye situation er anlægget nu at betragte som miljøfarligt kemikalieaffald, og vi må forvente, at DS Industries sørger for bortskaffelse på en forsvarlig måde.

Det økonomiske problem, der er opstået, må blive en sag imellem DS Industries og Ravi Alkali, som Folketinget ikke skal blande sig i. Tilsladelse til eksport af kloranlægget er gået lige efter bogen ud fra den lovgivning, der findes her i landet. Derfor vil jeg sætte spørgsmålstegn ved, om den eksisterende lovgivning er stram